

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

Αρ. Πρ. υπόθεσης : 16018/19-10-2001
Πληροφορίες : Κ.Αντωνιάδης
Τηλ : 7289 613 / 616
Αρ. Πρ. επιστολής : 16018.2.1
Ημερομηνία : 28-02-2002

Κύριο

Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Φθιώτιδας
Διεύθυνση ορυκτού Πλούτου & Βιομηχανίας
Παπαποστόλου 61
Λαμία, 35100

Κοινοποίηση:

1. Κύριο

Νομάρχη Φθιώτιδας

Διοικητήριο

Λαμία, 35100

2. Κύριο

Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση

Φθιώτιδας

ΔΙΠΕΧΩ, Τμήμα Προστασίας

Περιβάλλοντος

Παπαποστόλου 61

Λαμία, 35100

ΘΕΜΑ : Νομιμότητα και περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την λειτουργία ελαιοτριβείου στο Δ.Δ. Μενδενίτσας του Δήμου Μώλου της Ν. Φθιώτιδας

Αγαπητέ ***** ,

Έχει κατατεθεί στον Συνήγορο του Πολίτη (ΣΤΠ) αναφορά με αριθμό πρωτοκόλλου 16018/19-10-2001 η οποία αφορά την παράτυπη έκδοση άδειας λειτουργίας, και τις αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον από την λειτουργία ελαιοτριβείου στο Δ.Δ. Μενδενίτσας του Δήμου Μώλου, της Ν. Φθιώτιδας. Ο «Συνήγορος του Πολίτη», ενεργώντας στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του (Ν.2477/97 «Συνήγορος του Πολίτη και Σώμα Ελεγκτών-Επιθεωρητών Δημόσιας Διοίκησης» ΦΕΚ 59/1997), έχει αναλάβει τη διερεύνηση της εν λόγω υπόθεσης.

Από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι στις 26-09-2001 εκδόθηκε άδεια λειτουργίας αορίστου χρόνου (σύμφωνα με το Ν. 2516/97) *θεωρώντας ότι το ελαιοτριβείο είναι υφιστάμενη δραστηριότητα για 20 χρόνια, η λειτουργία του δεν απαγορεύεται από την κείμενη νομοθεσία και ότι έχει τηρηθεί ορθά η διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης.* Τόσο από τις παραπάνω διαπιστώσεις των υπηρεσιών, όσο και από τα στοιχεία τις αναφοράς προκύπτουν τα εξής ζητήματα. Συγκεκριμένα:

- ✓ Η λειτουργία του εν λόγω ελαιοτριβείου στην συγκεκριμένη θέση για 20 χρόνια δεν καθιστά αυτομάτως νόμιμη την συνέχιση της λειτουργίας του εις βάρος των οικιών που το περιβάλλουν. Εξάλλου, ο οικισμός προϋφίσταται της δραστηριότητας και επομένως, με το ίδιο σκεπτικό, θα έπρεπε να βαρύνει περισσότερο στην απόφαση περί χορήγησης ή όχι άδειας λειτουργίας.

- ✓ Το ότι λειτουργεί 20 (είκοσι) χρόνια στην ίδια θέση δεν σημαίνει ότι λειτουργεί σύννομα. Το 1988 εκδόθηκε άδεια λειτουργίας διάρκειας 3 (τριών) χρόνων. Κατά την έκδοση της άδειας αυτής αγνοήθηκε τόσο η νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας όσο και η σχετική εγκύκλιος σύμφωνα με τις οποίες εντός των ορίων οικισμών και σε ακτίνα 500 μέτρων από τα όριά τους απαγορεύεται η ανέγερση οχλουσών βιοτεχνικών εγκαταστάσεων άσχετα από το βαθμό όχλησης (χαμηλής, μέσης, υψηλής) που προκαλούν στο περιβάλλον. Τούτο ισχύει τόσο για τους οικισμούς που προϋφίσταται του 1923 όσο και για οικισμούς μέχρι 2000 κατοίκους. Η εγκύκλιος εκδόθηκε το 1987 (31255/1987) ενώ υπάρχει και η σχετική νομολογία από το ίδιο έτος (πχ. 1239/87, 646/195 κλπ). Επομένως κακώς εκδόθηκε η άδεια.
- ✓ Με απόφαση της Διεύθυνσης Βιομηχανίας στις 7-1-91 και 4-10-91 εγκρίθηκαν αντιστοίχως, η επέκταση - εκσυγχρονισμός και λειτουργία του ελαιοτριβείου για τρία χρόνια. Η ενέργεια αυτή ήταν παράτυπη δεδομένου ότι, εκτός της προαναφερόμενης απαγορευτικής νομολογίας & εγκυκλίου, είχε εκδοθεί η ΚΥΑ 69269/90 σύμφωνα με την οποία απαιτείτο Μελέτη Προέγκρισης Χωροθέτησης (ΜΠΧ) και Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) για την εν λόγω εγκατάσταση. Εάν είχε τηρηθεί η προβλεπόμενη από το νόμο διαδικασία θα διαπιστώνονταν ότι απαγορεύεται η χωροθέτηση της δραστηριότητας στον οικισμό και θα ελέγχονταν οι επιπτώσεις της λειτουργίας της στο περιβάλλον. Σε περίπτωση που δεν μπορούν να αρθούν αυτές οι επιπτώσεις δεν εγκρίνονται περιβαλλοντικοί όροι.
- ✓ Η παραπάνω άδεια λειτουργίας έληξε πριν την έκδοση της Υ.Α 95209/94 (ΦΕΚ-871/Β/23-11-1994) η οποία κατέταξε τέτοιες δραστηριότητες στην Β' κατηγορία της 69269/90 και ως εκ τούτου θα έπρεπε να ακολουθηθεί και πάλι η διαδικασία της ΜΠΧ και ΜΠΕ. Σημειωτέον ότι ο ΣτΠ έχει ζητήσει την κατάργηση της Υ.Α 95209/94 (ΦΕΚ-871/Β/23-11-1994) η οποία ουσιαστικά αλλάζει την ΚΥΑ 69269/90 και τον Ν. 1650/86.
- ✓ Κατά συνέπεια οι άδειες που έχουν εκδοθεί πάσχουν, σύμφωνα με τα ανωτέρω, ενώ διαφαίνονται προσπάθειες νομιμοποίησης της λειτουργίας του ελαιοτριβείου χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι επιπτώσεις επί του περιβάλλοντος. Στην ΜΠΕ που εκπονήθηκε για την έκδοση της από 26-9-2001 άδειας θα πρέπει να παρουσιάζονται και οι επιπτώσεις επί των παρακείμενων οικιών και του φυσικού περιβάλλοντος που, εάν δεν μπορούν να αρθούν, αποτελούν ανασταλτικό παράγοντα για την έκδοση οποιασδήποτε άδειας. Τέτοιου είδους επιπτώσεις αποτελούν η δυσοσμία, τα στερεά και υγρά απόβλητα κλπ.
- ✓ Η ΔΟΠΒ χορήγησε άδεια αορίστου χρόνου στις 26-9-2001 «...σε εφαρμογή των διατάξεων του ν. 2516/97». Δεν προκύπτει όμως εάν εκδόθηκε άδεια εγκατάστασης και μετά άδεια λειτουργίας και εάν τηρήθηκαν οι ανάλογες διατάξεις του νόμου. Από τα μέχρι τώρα στοιχεία προκύπτει ότι το έτος 2001 εκδόθηκε άδεια λειτουργίας αορίστου χρόνου. Επομένως, πρέπει να εφαρμοσθεί η παραρ. 4 του άρθρου 13 και όχι η παραρ. 4 του άρθρου 7, όπως αναφέρει η ΔΟΠΒ στο έγγραφό της προς την περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας. Συγκεκριμένα, «...η άδεια λειτουργίας χορηγείται για αόριστο χρόνο, εφόσον διαπιστωθεί από τα όργανα ελέγχου του Αρθ. 15 ότι έχουν τηρηθεί οι περιβαλλοντικοί και λοιποί όροι και περιορισμοί της άδειας εγκατάστασης και ότι από τη λειτουργία της δραστηριότητας εξασφαλίζεται στην πράξη η προστασία του περιβάλλοντος...». Πιθανά, στην κατεύθυνση αυτή (της διαπίστωσης στην πράξη των επιπτώσεων) η διεύθυνση περιβάλλοντος εξέδωσε περιβαλλοντικούς όρους μόνο για ένα χρόνο από 10-09-2001 έως 10-9-2002. Εκτός των άλλων λοιπόν παρατυπιών γεννάται το ερώτημα γιατί εκδόθηκε άδεια αορίστου χρόνου ενώ οι περιβαλλοντικοί όροι ισχύουν μόνο για ένα χρόνο :

- ✓ Παρά το γεγονός ότι η εγκατάσταση είναι εποχιακή, και όπως αναφέρεται στα έγγραφα των υπηρεσιών μικρής δυναμικότητας, μετά από 20 χρόνια λειτουργίας όπου δεν τηρούνταν κάποιοι ουσιαστικοί περιβαλλοντικοί όροι μπορεί να υπάρχουν επιπτώσεις στο περιβάλλον. Ως εκ τούτου ο χωρίς στοιχεία ισχυρισμός ότι δεν διαπιστώθηκαν δυσμενείς επιδράσεις στην γύρω περιοχή από τη λειτουργία του ελαιοτριβείου δεν ευσταθεί. Από όσο γνωρίζουμε δεν υπάρχει συστηματική παρακολούθηση και έλεγχος (monitoring) για την προστασία του περιβάλλοντος (όπως αυτή ορίζεται από τον Ν. 1650/86, ΥΑ 69269/90 και τις σχετικές ΚΥΑ, Π.Δ και Κοινοτικές οδηγίες). Δεν αναγράφεται στους περιβαλλοντικούς όρους η συχνότητα λήψης δειγμάτων για έλεγχο των επιπτώσεων επί του περιβάλλοντος. Δηλαδή ο όρος περί μέγιστων ορίων ρυπαντών μένει κενό γράμμα δεδομένου ότι ουδέποτε δίδονται στοιχεία ανάλυσης δειγμάτων αέρα, εδάφους και νερού. Η εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας έπρεπε να είχε επιβληθεί από την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, η οποία είναι επίσης υπεύθυνη για την ανάκληση ή μη έκδοση αδειών των εργοστασιακών μονάδων σε περίπτωση που δεν προστατεύεται το περιβάλλον. Η Νομαρχία και οι αρμόδιες υπηρεσίες της είναι υπεύθυνες για την παρακολούθηση και εφαρμογή της νομοθεσίας σχετικά με την ρύπανση του εδάφους, των υπόγειων νερών, καθώς και της χλωρίδας και πανίδας της περιοχής. Ο συνεχής και προληπτικός έλεγχος είναι απαραίτητος, διότι αφενός δίνει την δυνατότητα άμεσης παρέμβασης για την αποτροπή εκτεταμένης ρύπανσης και αφετέρου συνεισφέρει στην αποτελεσματικότερη θεραπεία, σε περίπτωση που διαπιστωθεί η ρύπανση του περιβάλλοντος.
- ✓ Ο ΣτΠ έχει διατυπώσει την άποψη ότι δεν ενδείκνυται η απόρριψη των αποβλήτων από τα ελαιουργεία και πυρηνελαιουργεία σε φυσικούς αποδέκτες.

Από τα παραπάνω διαπιστώνεται ότι δεν πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις λειτουργίας της εν λόγω δραστηριότητας και θα έπρεπε να δρομολογηθεί η απομάκρυνσή της σε άλλη κατάλληλη θέση, όπως εξάλλου είχαν αποφασίσει οι συναρμόδιες υπηρεσίες. Υπενθυμίζουμε ότι το σημαντικότερο πρόβλημα προκύπτει από την απαγόρευση τοποθέτησης οχλουσών εγκαταστάσεων σε απόσταση 500 μέτρων από τα όρια του οικισμού.

Οι Υπηρεσίες που κοινοποιείται το παρόν παρακαλούνται να:

1. Γνωστοποιήσουν στο ΣτΠ τις απόψεις τους επί του θέματος και τα άμεσα μέτρα που προτίθεται να πάρουν για την εφαρμογή του σχετικού νομικού πλαισίου.
2. Κοινοποιήσουν στο ΣτΠ την ΜΠΕ και όποια άλλη σχετική μελέτη υπάρχει για το ελαιοτριβείο.
3. Πραγματοποιήσουν αυτοψία για την διαπίστωση της τήρησης των περιβαλλοντικών και λοιπών όρων λειτουργίας.

Τέλος, παρακαλείται ο Νομάρχης Φθιώτιδας να ενημερώσει τον ΣτΠ για το εάν προτίθεται να απαγορεύσει την διάθεση των αποβλήτων στους φυσικούς αποδέκτες.

Ευχαριστούμε για την συνεργασία και είμαστε στην διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πληροφορίες.

Με τιμή

Γιάννης Μιχαήλ

Boηθός Συνήγορος του

Πολίτη

Αρ. Πρ. υπόθεσης :16018/19-10-2001
Πληροφορίες : Κ.Αντωνιάδης
Τηλ : 7289 613 / 616
Αρ. Πρ. επιστολής : 16018.2.2
Ημερομηνία : 8-05-2002

Κύριο

Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Φθιώτιδας
Διεύθυνση ορυκτού Πλούτου & Βιομηχανίας
Παπαποστόλου 61
Λαμία, 35100

Κοινοποίηση:

1. Κύριο

Νομάρχη Φθιώτιδας

Διοικητήριο

Λαμία, 35100

2 Κύριο

Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Διεύθυνση Περιβάλλοντος και

Χωροταξίας

Μ. Μπότσαρη 3

Λαμία, 35100.

3. Κύριο

Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση

Φθιώτιδας

ΔΙΠΕΧΩ, Τμήμα Προστασίας

Περιβάλλοντος

Παπαποστόλου 61

Λαμία, 35100

ΘΕΜΑ : Νομιμότητα και περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την λειτουργία ελαιотριβείου στο Δ.Δ. Μενδενίτσας του Δήμου Μώλου της Ν. Φθιώτιδας

Αγαπητέ *****,

Σας ευχαριστούμε για την από 28-03-2002 επιστολή σας που αφορά το εν λόγω θέμα. Με έκπληξη λάβαμε τις απόψεις σας ότι «...με το σκεπτικό σας (του ΣΤΠ) το οποίο ερμηνεύει υποκειμενικά τους νόμους και θα πρέπει να απαντήσουμε, έχει σαν αποτέλεσμα την μη παραγωγή έργου από την Υπηρεσία μας και την καθυστέρηση των υπόλοιπων εκκρεμών υποθέσεων σε αυτήν καθότι υπάρχει έλλειψη προσωπικού...». Ο ΣΤΠ θεωρεί ότι οι απόψεις αυτές διατυπώθηκαν επειδή δεν γνωρίζετε το νομικό πλαίσιο λειτουργίας της Αρχής και επομένως κρίνονται ως μη εποικοδομητικές. Ο ΣΤΠ διαμεσολαβεί για την άρση των πράξεων κακοδιοίκησης και ζητεί την τήρηση της νομιμότητας όπως επιτάσσεται από το σχετικό νομικό πλαίσιο, τη νομολογία του ΣΤΕ και την δεδομένη πρόθεση του νομοθέτη για προστασία του περιβάλλοντος.

Σας ενημερώνουμε ότι σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 5 και 9 του νόμου 2477/97 «Συνήγορος του Πολίτη και Σώμα Ελεγκτών-Επιθεωρητών Δημόσιας Διοίκησης» (ΦΕΚ 59/τ.Α/18-04-97) «...ο Συνήγορος του Πολίτη, μπορεί να ζητά από τις δημόσιες υπηρεσίες κάθε πληροφορία, έγγραφο ή άλλο αποδεικτικό στοιχείο για την υπόθεση, να εξετάζει πρόσωπα, να ενεργεί αυτοψία και να παραγγέλλει πραγματογνωμοσύνη. Κατά

την εξέταση εγγράφων και άλλων αποδεικτικών στοιχείων που βρίσκονται στην διάθεση υπηρεσιών δεν μπορεί να αντιταχτεί ο χαρακτηρισμός τους ως απόρρητο εκτός εάν αφορούν την εθνική άμυνα, την κρατική ασφάλεια και τις διεθνείς σχέσεις της χώρας ... **Όλες οι δημόσιες υπηρεσίες οφείλουν να διευκολύνουν με κάθε τρόπο την έρευνα. Η μη σύμπραξη δημόσιας υπηρεσίας στη διεξαγωγή της αποτελεί αντικείμενο ειδικής έκθεσης του ΣτΠ προς τον καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό...** Ο ΣτΠ μπορεί να τάσσει εύλογη προθεσμία ενόψει των περιστάσεων... Ο ΣτΠ μπορεί να δημοσιοποιήσει τη μη αποδοχή των προτάσεων του εφόσον κρίνει ότι δεν αιτιολογείται επαρκώς... **Άρνηση λειτουργού ή υπαλλήλου ή μέλους της διοίκησης να συνεργαστεί με το ΣτΠ κατά την διεξαγωγή της έρευνας συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα παράβασης καθήκοντος...** Ο ΣτΠ μπορεί επίσης σε σοβαρές περιπτώσεις να προκαλέσει με έγγραφό του προς το αρμόδιο όργανο την πειθαρχική δίωξη του υπαίτιου υπαλλήλου για την ανωτέρω παράλειψη άσκησης του ενδεικνυόμενου ελέγχου.....**Αν προκύψουν αποχρώσεις ενδείξεις για τέλεση αξιόποινης πράξης από λειτουργό, υπάλληλο ή μέλος διοίκησης, ο ΣτΠ διαβιβάζει την έκθεση στον αρμόδιο εισαγγελέα.**».

Σας παραθέτουμε λοιπόν εκ νέου τα ερωτήματα που είχαν τεθεί με την από 28-2-2002 επιστολή μας παρακαλώντας να απαντηθούν επί της ουσίας. Από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι στις 26-09-2001 εκδόθηκε άδεια λειτουργίας αορίστου χρόνου (σύμφωνα με το Ν. 2516/97). Η άδεια δόθηκε, σύμφωνα με τα όσα υποστηρίζετε, θεωρώντας ότι το ελαιοτριβείο είναι υφιστάμενη δραστηριότητα για 20 χρόνια, η λειτουργία του δεν απαγορεύεται από την κείμενη νομοθεσία και ότι έχει τηρηθεί ορθά η διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Δεν απαντήθηκαν ευκρινώς τα ερωτήματα και θέματα που έθεσε ο Συνήγορος του Πολίτη (ΣτΠ). Απλά επαναλήφθηκαν στην επιστολή σας τα όσα ήδη ευρίσκονται στον σχετικό φάκελο. Επίσης, «αναφέρονται» μεταγενέστερες και προγενέστερες αποφάσεις και αδειοδοτήσεις με αποτέλεσμα την παράθεση στοιχείων που δεν διευκολύνουν τη διερεύνηση της υπόθεσης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η άποψη που διατυπώνετε ότι «...Σύμφωνα με την ΚΥΑ 69269/5387/25-10-90 το ελαιοτριβείο κατατάσσεται στα έργα Β' κατηγορίας..» η οποία ανατρέπεται με την άποψη που διατυπώνετε στο ίδιο κείμενο σύμφωνα με την οποία «...Με την ΚΥΑ 95209/16-11-94 τα ελαιοτριβεία με δυναμικότητα μικρότερη των 10 τόννων/ημέρα σε προϊόν κατατάσσονται σε έργα Β' Κατηγορίας». Η αναφορά σε άλλες ΚΥΑ προς διευκρίνιση του συγκεκριμένου θέματος δεν γίνεται επαρκώς με αποτέλεσμα να εξάγονται λάθος συμπεράσματα. Τέλος δεν απαντώνται το θέμα της τήρησης των 500 μέτρων από τα όρια του οικισμού, τα θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, της εφαρμογής των διατάξεων του 2516/97, τα θέματα που έχουν τεθεί σχετικά με την ΜΠΧ και ΜΠΕ. Παραθέτουμε εκ νέου τα θέματα ζητώντας την ουσιαστική αντιμετώπισή τους και την παρέμβασή σας για την επίλυσή τους με σκοπό την τήρηση της νομιμότητας. Συγκεκριμένα:

Η λειτουργία του εν λόγω ελαιοτριβείου στην συγκεκριμένη θέση για 20 χρόνια δεν καθιστά αυτομάτως νόμιμη την συνέχιση της λειτουργίας του εις βάρος των οικιών που το περιβάλλουν. Εξάλλου, ο οικισμός προϋφίσταται της δραστηριότητας και επομένως, με το ίδιο σκεπτικό, θα έπρεπε να βαρύνει περισσότερο στην απόφαση περί χορήγησης ή όχι άδειας λειτουργίας.

Το ότι λειτουργεί 20 (είκοσι) χρόνια στην ίδια θέση δεν σημαίνει ότι λειτουργεί σύννομα. Το 1988 εκδόθηκε άδεια λειτουργίας διάρκειας 3 (τριών) χρόνων. Κατά την έκδοση της άδειας αυτής αγνοήθηκε τόσο η νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας όσο και η σχετική εγκύκλιος σύμφωνα με τις οποίες εντός των ορίων οικισμών και σε ακτίνα 500 μέτρων από τα όριά τους απαγορεύεται η ανέγερση οχλουσών βιοτεχνικών εγκαταστάσεων άσχετα από το βαθμό όχλησης (χαμηλής, μέσης, υψηλής) που προκαλούν στο περιβάλλον. Τούτο ισχύει τόσο για τους

οικισμούς που προϋφίσταται του 1923 όσο και για οικισμούς μέχρι 2000 κατοίκους. Η εγκύκλιος εκδόθηκε το 1987 (31255/1987) ενώ υπάρχει και η σχετική νομολογία από το ίδιο έτος (πχ. 1239/87, 646/195 κλπ). Επομένως κακώς εκδόθηκε η άδεια το 1988 και δεν ισχύουν τα όσα υποστηρίζετε. Παραβλέπετε μάλιστα το γεγονός ότι το ελαιοτριβείο ήταν ως μη υφιστάμενο εν λειτουργία, εφόσον έληξε η άδεια λειτουργίας του και ως εκ τούτου θεωρείται ως νέα έναρξη το 1988 και ότι η αποφάσεις του ΣΤΕ για τις οχλούσες εγκαταστάσεις αποτελούν πάγια νομολογία η οποία υιοθετήθηκε από το ΥΠΕΧΩΔΕ και αφορά το σύνολο των οχλουσών εγκαταστάσεων ανεξάρτητα από την κατάταξή τους. Η άποψη σας ότι η απόφαση του ΣΤΕ «...αφορά την συγκεκριμένη περίπτωση...» οδηγεί στην αντίληψη ότι η διοίκηση δεν οφείλει να παρακολουθεί-εφαρμόζει την νομολογία. Ως εκ τούτου για κάθε παρόμοια περίπτωση οι πολίτες θα πρέπει να προσφεύγουν στα αρμόδια δικαστήρια για την επίλυση του προβλήματος. Η αντίληψη αυτή αποτελεί τουλάχιστον πράξη κακοδιοίκησης και οδηγεί στην υιοθέτηση μη σύννομων ενεργειών που γίνονται εν γνώσει των αρμόδιων υπηρεσιών.

Είναι ανακριβές ότι το ελαιοτριβείο κατατάσσεται στην Β κατηγορία με βάση την ΚΥΑ 69269/90. Η ΚΥΑ κατατάσσει τα ελαιοτριβεία στην κατηγορία ΑII (άρθρο 4 παράγραφος 7). Με απόφαση της Διεύθυνσης Βιομηχανίας στις 7-1-91 και 4-10-91 εγκρίθηκαν αντιστοίχως, η επέκταση - εκσυγχρονισμός και λειτουργία του ελαιοτριβείου για τρία χρόνια. **Αληθές** είναι ότι η ενέργεια αυτή ήταν παράτυπη δεδομένου ότι, εκτός της προαναφερόμενης απαγορευτικής νομολογίας & εγκυκλίου, είχε εκδοθεί η ΚΥΑ 69269/90 σύμφωνα με την οποία απαιτείτο Μελέτη Προέγκρισης Χωροθέτησης (ΜΠΧ) και Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) για την εν λόγω εγκατάσταση. Τούτο απαιτείται και σε περίπτωση επέκτασης-εκσυγχρονισμού νομίμως υφιστάμενης εγκατάστασης. Εάν είχε τηρηθεί η προβλεπόμενη από το νόμο διαδικασία θα διαπιστώνονταν ότι απαγορεύεται η χωροθέτηση της δραστηριότητας στον οικισμό και θα ελέγχονταν οι επιπτώσεις της λειτουργίας της στο περιβάλλον. Όπως αναφέρετε, σωστά η υπηρεσία σας ζήτησε εκπόνηση ΜΠΕ. **Ταυτόχρονα όμως παρέλειψε να εφαρμόσει την διαδικασία προέγκρισης χωροθέτησης.** Εάν εφαρμοζόταν η σωστή διαδικασία, και εφόσον δεν μπορούσαν να τηρηθούν τα προβλεπόμενα από το νόμο, δεν θα εγκρινόταν η προέγκριση χωροθέτησης και οι περιβαλλοντικοί όροι.

Κακώς εκδόθηκε άδεια ως έργο Β' κατηγορίας. Η Υ.Α.10537/18-2-93 αφορά τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στους νομάρχες για έγκριση περιβαλλοντικών όρων έργων της Α' κατηγορίας. Επιβεβαιώνει δηλαδή την άποψη ότι η ΚΥΑ 69269/90 κατέταξε τα ελαιοτριβεία στην ΑII κατηγορία. Η Υ.Α 95209/94 η οποία κατήργησε την Υ.Α.10537/18-2-93 αφορούσε και πάλι μεταβίβαση αρμοδιοτήτων, παρεμβαίνοντας παράλληλα και στην κατάταξη των έργων ανάλογα με τη δυναμικότητά τους. Το ακριβές επομένως είναι ότι η παραπάνω άδεια λειτουργίας έληξε πριν την έκδοση της Υ.Α 95209/94 (ΦΕΚ-871/Β/23-11-1994) η οποία κατέταξε τέτοιες δραστηριότητες στην Β' κατηγορία (ανάλογα με την δυναμικότητά τους) της 69269/90 και ως εκ τούτου θα έπρεπε να ακολουθηθεί και πάλι η διαδικασία της ΜΠΧ και ΜΠΕ. Σημειωτέον ότι ο ΣτΠ έχει ζητήσει την κατάργηση της Υ.Α 95209/94 (ΦΕΚ-871/Β/23-11-1994) η οποία ουσιαστικά καταστρατηγεί την ΚΥΑ 69269/90 και τον Ν. 1650/86.

 Κατά συνέπεια επαναλαμβάνουμε ότι οι άδειες που έχουν εκδοθεί πάσχουν ακυρότητα, σύμφωνα με τα ανωτέρω, ενώ διαφαίνονται προσπάθειες νομιμοποίησης της λειτουργίας του ελαιοτριβείου χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι επιπτώσεις επί του περιβάλλοντος. Στην ΜΠΕ που εκπονήθηκε για την έκδοση της από 26-9-2001 άδειας θα πρέπει να παρουσιάζονται και οι επιπτώσεις επί των παρακείμενων οικιών και του φυσικού περιβάλλοντος που, εάν δεν μπορούν να αρθούν, αποτελούν ανασταλτικό παράγοντα για την έκδοση οποιασδήποτε άδειας. Τέτοιου είδους επιπτώσεις αποτελούν η δυσσομία, τα στερεά και υγρά απόβλητα κλπ.

 Η Δ.Ο.Π.Β χορήγησε άδεια αορίστου χρόνου στις 26-9-2001 «...σε εφαρμογή των διατάξεων του ν. 2516/97». Δεν προκύπτει όμως εάν εκδόθηκε άδεια εγκατάστασης και μετά άδεια λειτουργίας και εάν τηρήθηκαν οι ανάλογες διατάξεις του νόμου. Από τα μέχρι τώρα στοιχεία προκύπτει ότι το έτος 2001 εκδόθηκε άδεια λειτουργίας αορίστου χρόνου. Επομένως, πρέπει να εφαρμοσθεί η παρα. 4 του άρθρου 13 και όχι η παρα. 4 του άρθρου 7, όπως αναφέρει η ΔΟΠΒ στο έγγραφό της προς την περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας. Συγκεκριμένα, «..η άδεια λειτουργίας χορηγείται για αόριστο χρόνο, εφόσον διαπιστωθεί από τα όργανα ελέγχου του Αρθ. 15 ότι έχουν τηρηθεί οι περιβαλλοντικοί και λοιποί όροι και περιορισμοί της άδειας εγκατάστασης και ότι από τη λειτουργία της δραστηριότητας εξασφαλίζεται στην πράξη η προστασία του περιβάλλοντος...». Πιθανά, στην κατεύθυνση αυτή (της διαπίστωσης στην πράξη των επιπτώσεων) η διεύθυνση περιβάλλοντος εξέδωσε περιβαλλοντικούς όρους μόνο για ένα χρόνο από 10-09-2001 έως 10-9-2002. Εκτός των άλλων λοιπόν παρατυπιών γεννάται το ερώτημα γιατί εκδόθηκε άδεια αορίστου χρόνου ενώ οι περιβαλλοντικοί όροι ισχύουν μόνο για ένα χρόνο :

 Παρά το γεγονός ότι η εγκατάσταση είναι εποχική, και όπως αναφέρεται στα έγγραφα των υπηρεσιών μικρής δυναμικότητας, μετά από 20 χρόνια λειτουργίας όπου δεν τηρούνταν κάποιοι ουσιαστικοί περιβαλλοντικοί όροι μπορεί να υπάρχουν επιπτώσεις στο περιβάλλον. Ως εκ τούτου ο χωρίς στοιχεία ισχυρισμός ότι δεν διαπιστώθηκαν δυσμενείς επιδράσεις στην γύρω περιοχή από τη λειτουργία του ελαιοτριβείου δεν ευσταθεί. Από όσο γνωρίζουμε δεν υπάρχει συστηματική παρακολούθηση και έλεγχος (monitoring) για την προστασία του περιβάλλοντος (όπως αυτή ορίζεται από τον Ν. 1650/86, ΥΑ 69269/90 και τις σχετικές ΚΥΑ, Π.Δ και Κοινοτικές οδηγίες). Δεν αναγράφεται στους περιβαλλοντικούς όρους η συχνότητα λήψης δειγμάτων για έλεγχο των επιπτώσεων επί του περιβάλλοντος. Δηλαδή ο όρος περί μέγιστων ορίων ρυπαντών μένει κενό γράμμα δεδομένου ότι ουδέποτε δίδονται στοιχεία ανάλυσης δειγμάτων αέρα, εδάφους και νερού. Η εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας έπρεπε να είχε επιβληθεί από την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, η οποία είναι επίσης υπεύθυνη για την ανάκληση ή μη έκδοση αδειών των εργοστασιακών μονάδων σε περίπτωση που δεν προστατεύεται το περιβάλλον. Η Νομαρχία και οι αρμόδιες υπηρεσίες της είναι υπεύθυνες για την παρακολούθηση και εφαρμογή της νομοθεσίας σχετικά με την ρύπανση του εδάφους, των υπόγειων νερών, καθώς και της χλωρίδας και πανίδας της περιοχής. Ο συνεχής και προληπτικός έλεγχος είναι απαραίτητος, διότι αφενός δίνει την δυνατότητα άμεσης παρέμβασης για την αποτροπή εκτεταμένης ρύπανσης και αφετέρου συνεισφέρει στην αποτελεσματικότερη θεραπεία, σε περίπτωση που διαπιστωθεί η ρύπανση του περιβάλλοντος.

Ο ΣτΠ έχει διατυπώσει την άποψη ότι δεν ενδείκνυται η απόρριψη των αποβλήτων από τα ελαιουργεία και πυρηνελαιουργεία σε φυσικούς αποδέκτες.

Από τα παραπάνω διαπιστώνεται ότι δεν πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις λειτουργίας της εν λόγω δραστηριότητας και θα έπρεπε να δρομολογηθεί η απομάκρυνσή της σε άλλη κατάλληλη θέση, όπως εξάλλου είχαν αποφασίσει οι συναρμόδιες υπηρεσίες. **Επαναλαμβάνουμε ότι η αναφορά σας στην ΥΑ 11105/93 είναι ανακριβής και ενισχύει τη θέση που διατυπώνει ο ΣτΠ. Υπενθυμίζουμε ότι το σημαντικότερο πρόβλημα προκύπτει από την απαγόρευση τοποθέτησης οχλουσών εγκαταστάσεων σε απόσταση 500 μέτρων από τα όρια του οικισμού.** Επομένως ορθώς ο ΣτΠ θεωρεί, μέχρι απόδειξης του αντιθέτου, ότι οι άδειες πάσχουν και ότι διαπιστώνονται παρατυπίες στις διαδικασίες που ακολουθήθηκαν.

Η ΔΟΠΒ καθώς και οι Υπηρεσίες που κοινοποιείται το παρόν παρακαλούνται, εκ νέου, εντός είκοσι (20) ημερών να:

- ✓ Γνωστοποιήσουν στο ΣτΠ για τα άμεσα μέτρα που προτίθεται να πάρουν για την εφαρμογή του σχετικού νομικού πλαισίου.
- ✓ Κοινοποιήσουν στο ΣτΠ την ΜΠΕ και όποια άλλη σχετική μελέτη υπάρχει για το ελαιοτριβείο.
- ✓ Πραγματοποιήσουν αυτοψία για την διαπίστωση της τήρησης των περιβαλλοντικών και λοιπόν όρων λειτουργίας.

Τέλος, παρακαλείται ο Νομάρχης Φθιώτιδας να παρέμβει για την επίλυση του θέματος και να ενημερώσει τον ΣτΠ για το εάν προτίθεται να απαγορεύσει την διάθεση των αποβλήτων στους φυσικούς αποδέκτες.

Είμαστε στην διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πληροφορίες.

Με τιμή

Γιάννης Μιχαήλ
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη

Αρ. Πρ. υπόθεσης :16018/19-10-
2001

Πληροφορίες : Κ.Αντωνιάδης
Τηλ : 7289 613 / 616

Αρ. Πρ. επιστολής : 16018.2.3
Ημερομηνία : 8-11-2002

Κύριο

Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Φθιώτιδας
Διεύθυνση ορυκτού Πλούτου & Βιομηχανίας
Παπαποστόλου 61
Λαμία, 35100

Κοινοποίηση:

1. Κύριο

Νομάρχη Φθιώτιδας
Διοικητήριο
Λαμία, 35100

2 Κύριο

Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας
Διεύθυνση Περιβάλλοντος και
Χωροταξίας
Μ. Μπότσαρη 3
Λαμία, 35100.

3. Κύριο

Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
Φθιώτιδας
ΔΙΠΕΧΩ, Τμήμα Προστασίας
Περιβάλλοντος
Παπαποστόλου 61
Λαμία, 35100

**ΘΕΜΑ : Νομιμότητα και περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την λειτουργία
ελαιοτριβείου στο Δ.Δ. Μενδενίτσας του Δήμου Μώλου της Ν. Φθιώτιδας**

Αγαπητέ *****,

Επανερχόμαστε στο εν λόγω θέμα δεδομένου ότι δεν έχουν επιλυθεί τα θέματα που έχουν τεθεί στις προηγούμενες επιστολές του Συνηγόρου του Πολίτη. Επισημαίνεται ότι ακόμη και από τα στοιχεία που παρατίθενται στις επιστολές σας προκύπτει ότι κακώς εκδόθηκαν οι σχετικές άδειες, ενώ δεν ελήφθη υπόψη καθόλου η αναγκαιότητα για την τήρηση απόστασης 500 μέτρων από τα όρια του οικισμού. Δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή η επίκληση άγνοιας των ισχυουσών διατάξεων, επειδή όπως χαρακτηριστικά αναφέρετε «... προφανώς η αποστολή της ΚΥΑ έγινε μετά από την υπογραφή της άδειας επέκτασης – εκσυγχρονισμού» ή ότι η εγκύκλιος «...είχε αποδέκτες τα πολεοδομικά γραφεία και πιθανόν να μην λήφθηκε από τις Δ/σεις Βιομηχανίας...». Η διοίκηση πρέπει να δρα ενιαία, να γνωρίζει τις σχετικές διατάξεις και να τηρεί τη νομιμότητα. Εν προκειμένω πρέπει να βρεθεί η λύση που αφενός θα πληροί του όρους νόμιμης λειτουργίας της επιχείρησης και αφετέρου θα σέβεται το περιβάλλον και τους υπόλοιπους πολίτες. Παρακαλείσθε λοιπόν να ελέγξετε εκ νέου τα στοιχεία και θέματα που έχουν τεθεί στις επιστολές του ΣΤΠ και να απαντήσετε στο ΣΤΠ για το εάν θα ληφθούν τα οποιαδήποτε μέτρα τήρησης της νομιμότητας ή όχι. Επίσης ζητείται ενημέρωση για το εάν υπήρξε απόφαση ανανέωσης περιβαλλοντικών όρων πριν τις 10-9-2002.

Σε κάθε περίπτωση η **Διεύθυνση Χωροταξίας Περιβάλλοντος** της Ν.Α. Φθιώτιδας, στην οποία έχουν κοινοποιηθεί οι επιστολές του ΣτΠ, θα πρέπει να έχει λάβει υπόψη όλα τα θέματα που έχουν τεθεί και ιδιαίτερα την ανάγκη τήρησης της απόστασης των 500 μέτρων από τον οικισμό. Επίσης θα πρέπει να τοποθετηθεί στα θέματα που έχουν τεθεί σχετικά με τη νομιμότητα της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

Παρακαλούνται οι αρμόδιες υπηρεσίες να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες για την τήρηση της νομιμότητας εντός 20 ημερών με την ταυτόχρονη ενημέρωση του ΣτΠ. Σε αντίθετη περίπτωση θα θεωρηθεί ότι διοίκηση δεν αποδέχεται τις απόψεις που έχουν εκφραστεί από το ΣτΠ και ως εκ τούτου δεν μπορεί να επιλυθεί το θέμα στο πλαίσιο των προτάσεών του.

Είμαστε στην διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πληροφορίες.

Με τιμή

Γιάννης Μιχαήλ
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη